

MEDICO-GEOGRAPHICAL CHARACTERISTIC OF RESIDING CONDITIONS OF THE POPULATION IN THE TRANSCARPATHIAN REGION BY WAY OF EXAMPLE OF THE TOTAL ENVIRONMENTAL CONTAMINATION STUDY

Yerem T.V., Yerem K.V.

МЕДИКО-ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УМОВ ПРОЖИВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ СУМАРНОЇ ЗАБРУДНЕНОСТІ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

В

**ЕРЕМ Т.В.,
ЕРЕМ Х.В.**

Ужгородський національний
університет

УДК 613.31-083(477.87)

Ключові слова:
медико-географічна
характеристика,
умови проживання,
забрудненість
природного
середовища.

ивчення зв'язку між впливом факторів навколишнього природного середовища та станом здоров'я населення є досить складним завданням, яке останнім часом стало однією з найактуальніших проблем гігієни, екології та клінічної медицини [1].

Встановлено, що шкідливі фактори навколишнього середовища можуть обумовлювати розвиток хронічної патології усіх органів і систем: імунної, ендокринної, органів дихання, шлунково-кишкового тракту, печінки тощо [2, 3].

Відомо, що успіхи у сфері охорони та зміцнення здоров'я населення значною мірою залежать від стану довкілля. Незважаючи на те, що останніми роками при проведенні наукових досліджень вагома роль приділяється аналізу показників впливу екологічних факторів на здоров'я різних

груп населення, є необхідність проведення подальших досліджень з оцінки та прогнозування взаємозв'язків між змінами здоров'я та факторами навколишнього середовища, що дозволить обґрунтувати комплекс адекватних профілактичних заходів, організаційних рішень, спрямованих на зниження несприятливих впливів [4, 5]. Кожен окремо взятий регіон, що має значні екологічні відмінності, характеризується "оптимальним екологічним рівнем здоров'я" та наявністю особливостей компенсаторно-приспосувальних реакцій органів та систем організму у конкретній екологічній ситуації. Хоча довкілля є лише однією з багатьох причин розвитку захворювань, знання та розуміння ролі факторів середовища, що сприяють виникненню розладів здоров'я, має вагоме значення. Екологічний підхід

МЕДИКО-ГЕОГРАФИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА УСЛОВИЙ ПРОЖИВАНИЯ НАСЕЛЕНИЯ ЗАКАРПАТСКОЙ ОБЛАСТИ НА ПРИМЕРЕ ИЗУЧЕНИЯ СУММАРНОЙ ЗАГРЯЗНЕННОСТИ ПРИРОДНОЙ СРЕДЫ

Ерем Т.В., Ерем К.В.

Ужгородский национальный университет

Цель исследования. Определить зоны, неблагоприятные для проживания в Закарпатской области на основе изучения особенностей экологической ситуации данного региона с последующим картографированием их расчетной физиологической адекватности.

Материалы и методы. Для оценки экоусловий проживания населения использованы показатели территориальной концентрации производства, хозяйственной освоенности земель, плотности населения, загрязнения природной среды (химической, радиационной, атмосферного воздуха, природных вод, почв), природных условий (степени пораженности территории неблагоприятными антропогенными процессами). Первичную подготовку по систематизации полученных данных проводили с использованием программы Microsoft Excel.

Результаты исследования. Проведенное картографирование результатов исследования

показало наличие в Закарпатской области зон повышенного риска, в которых условия проживания населения не соответствуют существующим санитарно-гигиеническим требованиям. Дальнейшим этапом исследования является медико-географический анализ этиопатогенетической взаимосвязи суммарной загрязненности региона (разной степени риска) с конкретными нозологическими формами заболеваний среди местного населения.

Выводы. Разработанная карта может быть использована специалистами в области медицинской географии, санитарными врачами и заинтересованными органами в качестве основы для проведения мероприятий по улучшению качества экологической ситуации в зонах риска.

Актуальным является объединение усилий врачей, гигиенистов и других специалистов в поисках альтернативных путей обеспечения населения области условиями проживания, качество которых соответствует физиологическим потребностям человека.

Ключевые слова: медико-географическая характеристика, условия проживания, загрязненность природной среды.

© Ерем Т.В., Ерем Х.В. СТАТТЯ, 2016.

MEDICO-GEOGRAPHICAL CHARACTERISTIC OF RESIDING CONDITIONS OF THE POPULATION IN THE TRANSCARPATHIAN REGION BY WAY OF EXAMPLE OF THE TOTAL ENVIRONMENTAL CONTAMINATION STUDY

Yerem T.V., Yerem K.V.

Uzhgorod National University

We identified the areas unfavorable for residing in the Transcarpathian region on the basis of the study of the peculiarities of the ecological situation in the region followed the cartography of their calculated physiological equivalence.

Materials and methods. For the assessment of the ecological conditions of residing of the population we used the indices of the territorial concentration of production, commercial cultivation of land, population density, environmental contamination (chemical, air, natural water, soil and radiation), natural conditions (degree of territory damages by the adverse anthropogenic processes). Primary preparation for the systematization of the obtained data was performed with the help of Microsoft Excel.

Results. Performed cartography of the study results showed a presence of high-risk areas in the Transcarpathian region where the living conditions of the population didn't correspond to the existing sanitary-and-hygienic requirements. Medico-geographical analysis of etiopathogenetic intercommunication of the total contamination of the region (different risk degrees) with the definite nosologic forms of the diseases among the local population will be a subsequent stage of the study.

Conclusions. Developed map may be used by the specialists in the sphere of medical geography, by the sanitary inspectors and interested bodies as a basis for the measures on the improvement of the ecological situation in the areas at risk. A problem of day is a unification of the efforts of the doctors, hygienists and other professionals, looking for alternative ways to ensure the population's residing conditions whose quality corresponds to the physiological needs of a human.

Keywords: medico-geographical characteristic, residing conditions, environmental contamination.

проведення заходів з поліпшення якості екологічної ситуації у зонах ризику.

2. Актуальним є об'єднання зусиль лікарів, гігієністів та інших фахівців у пошуках альтернативних шляхів забезпечення населення області умовами проживання, якість яких відповідає фізіологічним потребам людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Здоров'я населення як інтегральний критерій оцінки стану навколишнього середовища / Є.Г. Гончарук, Ю.І. Кундієв, В.Г. Бардов та ін. // Загальна гігієна : пропедевтика гігієни : підручник. — Київ : Вища школа, 1995. — С. 458-478.

2. Ефимова Н.В. Методические подходы к выявлению экологически обусловленных нарушений здоровья населения при технологическом загрязнении атмосферного воздуха / Н.В. Ефимова, М.П. Дьякович // Биометрология человека. — СПб : СПбГМИ, 2000. — С. 85-86.

3. Мясников И.О. Гигиеническая характеристика антропогенных факторов, влияющих на здоровье населения / И.Ю. Мясников, И.Ф. Иванова // Проблемы теории и практики укрепления общественного и индивидуального здоровья в современных условиях. — СПб : СПбТМА, 1999. — С. 59-60.

4. Микита Х.І. Стан здоров'я та фізичний розвиток підлітків м. Ужгорода / Х.І. Микита, Л.П. Пехньо // Науковий вісник УЖДУ. Серія "Медицина". — 2000. — № 12. — С. 253-256.

5. Стан здоров'я населення України та результати діяльності закладів охорони здоров'я. 2005 рік. — К., 2006. — 489 с.

6. Методи комплексної оцінки стану здоров'я та гігієнічної оцінки фізичного розвитку дітей і підлітків / В.Г. Бардов, І.В. Сергета, Г.П. Степаненко та ін. // Загальна гігієна та екологія людини. — Вінниця : Нова книга, 2002. — С. 175-177.

7. Foster H.D. Chonic Disease Mortality and Environmental Factors // International Symposium in Medical Geography. — Montreal (Canada), 3-7 July, 2000. — Montreal, 2000. — P. 52.

REFERENCES

1. Honcharuk Ye.H., Kundiev Yu.I., Bardov V.H. et al. Zahalna hihiiena: propedevtyka hihiienu : pidruchnyk [General Hygiene: Hygiene Propaedeutics : Manual]. Kyiv : Vyshcha shkola ; 1995 : 458-478 (in Ukrainian).

2. Efimova N.V., Dakovich M.P. Metodicheskie podkhody k vyavleniiu ekologicheskii obuslovlennykh narushenii zdorovia naseleniia pri tekhnologicheskomy zagriaznenii atmosferynoho vozdukha [Methodological Approaches to the Revealing of Ecologically Stipulated Health Disorders in the Population under Technological Pollutions of Ambient Air]. In : Biometrologiia cheloveka [Biometry of Human]. Sankt-Peterburg, 2000 : 85-86 (in Russian).

3. Miasnikov I.O., Ivanova I.F. Gigienicheskaia kharakteristika antropogennykh faktorov, vliia-iushchikh na zdorovie naseleniia

[Hygienic Characteristic of the Anthropogenic Factors Affecting the Health of Population]. In : Problemy teorii i praktiki ukrepleniiia obshchestvennogo i individualnogo zdorovia v sovremennykh usloviakh [Problems of Theory and Practice of the Strengthening of Public and Individual Health under Modern Conditions]. Sankt-Peterburg, 1999 : 59-60 (in Russian).

4. Mykyta Kh.I., Pekhno L.P. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho derzhavnogo universytetu. Seria Medytsyna. 2000 ; 12 : 253-256 (in Ukrainian).

5. Stan zdorovia naselennia Ukrainy ta rezultaty diialnosti zakladiv okhorony zdorovia. 2005 p. [Health State of the Population of Ukraine and Results of the Activity of Public Health Institutions]. Kyiv, 2006. — 489 p. (in Ukrainian).

6. Bardov V.H., Serheta I.V., Stepanenko H.P. et al. Metody kompleksnoi otsinky stanu zdorovia ta hihienichnoi otsinky fizychnoho rozvytku ditei i pidlitkiv [Methods of the Complex Assessment of the Health State and Hygienic Assessment of Children's and Adolescents' Physiological Development]. In : Zahalna hihiiena ta ekolohiia liudyny [General Hygiene and Human Ecology]. Vinnytsia : Nova knyha; 2002 ; 175-177 (in Ukrainian).

7. Foster H.D. Chonic Disease Mortality and Environmental Factors. In: International Symposium in Medical Geography. Montreal (Canada) ; 2000 : 52-52.

Надійшла до редакції 12.07.215